Nazwa przedmiotu
Metody czynnej ochrony zwierząt

Kod ECTS
6.5-MCOZ

Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot
Samodzielna Katedra Biosystematyki

Studia

kierunek	stopień	tryb	specjalność	specjalizacja
Biologia	*I (licencjat)*	*stacjonarne*	*biologia eksperymentalna*	

**nazwa zgodna z zatwierdzonym katalogiem kierunków i specjalności*

Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)
dr G. Hebda, dr S. Mitrus

Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin

A. Formy zajęć *(wybrać)*
- *wykład (W)*
- *ćwiczenia terenowe (T)*

B. Sposób realizacji *(wybrać)*
- *zajęcia w sali dydaktycznej*
- *zajęcia poza pomieszczeniami dydaktycznymi UO: zajęcia terenowe odbywają się miejscach cennych przyrodniczo na obszarze Opolszczyzny*

C. Liczba godzin
15 W + 15 T

Liczba punktów ECTS

Godziny kontaktowe
– udział w wykładach: 7,5 × 2 h = 15 h
– udział w zajęciach terenowych: 2 × 7,5 h = 15 h
– konsultacje: 2 × 1 h = 2 h
Razem: 32 h = 1 p. ECTS

Praca własna studenta
– przygotowanie do zajęć terenowych: 2 × 3 h = 6 h
– przygotowanie do zaliczenia i obecność na egzaminie: 25 h
Razem: 31 h = 1 p. ECTS

W (1 p. ECTS) + K (1 p. ECTS)

Status przedmiotu
do wyboru

Język wykładowy
polski

Metody dydaktyczne
- *wykład z prezentacją multimedialną*
- *zajęcia terenowe: praca w grupach, wykonywanie prostych obserwacji biologicznych, pogadanka w terenie, obserwacja zwierząt w naturze*

Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne

- **Sposób zaliczenia**
- *wykład: zaliczenie z oceną*
- *zajęcia terenowe: zaliczenie*

B. Formy zaliczenia *na przykład:*
- *wykład: zaliczenie pisemne: z pytaniami testowymi oraz otwartymi*
- *zajęcia terenowe: zaliczenie na podstawie uczestnictwa w zajęciach*

C. Podstawowe kryteria
Wykład: wykazanie się wiedzą: w celu zaliczenia należy udzielić poprawnych odpowiedzi na co najmniej połowę pytań
Zajęcia terenowe: obecność na zajęciach oraz aktywne uczestnictwo podczas pracy w grupach

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi
Należy określić:
A. *Wymagania formalne: zaliczone kursy: Zoologia ogólna,*
B. *Wymagania wstępne: znajomość podstawowych grup zwierząt, orientacja w zróżnicowaniu i charakterystyce fauny Polski, znajomość podstaw ochrony przyrody*

Cele przedmiotu

Rozumienie problemów czynnej ochrony zwierząt oraz zalet i ograniczeń stosowanych współcześnie metod

Treści programowe

A. *Problematyka wykładu*

Potrzeba czynnej ochrony zwierząt we współczesnym świecie. Uwarunkowania prawne. Restytucja, reintrodukcja, introdukcja, translokacja, zasilanie populacji, inne formy czynnej ochrony: definicje, przykłady, założenia metodyczne. Gatunki kluczowe, parasolowe, gatunki charakterystyczne: wyróżnianie i wykorzystywanie. Wybór strategii ochrony. Ochrona lokalnych populacji. Ochrona in situ i ex situ. Monitoring i ocena skuteczności programów czynnej ochrony. Przykłady programów czynnej ochrony w Polsce i na świecie.

B. *Problematyka zajęć terenowych:*

Migracje zwierząt, w szczególności płazów. Przejścia dla zwierząt. Zabezpieczenie szlaków komunikacyjnych. Zagrożenia i możliwości ochrony wybranych populacji zagrożonych gatunków zwierząt w Polsce.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

Głowaciński Z. (red.). 2001: Polska Czerwona Księga Zwierząt – Kręgowce. PWRiL, Warszawa.

Mitrus S. 2007: Metody badań i ochrony żółwia błotnego. Podręcznik metodyczny. Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, Opole.

Olaczek R. i Tomiałojć L. (red.). 1992: Czynna ochrona zwierząt. PWN, Warszawa.

Pullin A.S. 2005: Biologiczne podstawy ochrony przyrody. PWN, Warszawa.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

j.w.

B. Literatura uzupełniająca

Jędrzejewski W., Nowak S., Kurek R., Mysłajek R.W., Stachura K., Zawadzka B. 2006: Zwierzęta a drogi. Metody ograniczania negatywnego wpływu dróg na populacje dzikich zwierząt. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża..

Pawlaczyk P., Jermaczek A. 199: Poradnik lokalnej ochrony przyrody. Wyd. LKP, Świebodzin.

Efekty kształcenia (*Szczegółowe zalecenia i wskazówki praktyczne przedstawiono w „Jak przygotować programy kształcenia…" Kraśniewski A., rozdz. 5.3.2.2. str.46-49.*)

Wiedza

K_W16_charakteryzuje najważniejsze zagrożenia populacji zagrożonych gatunków zwierząt w Polsce_OP1A_W02

K_W17_definiuje ogólne zasady oraz wymienia metody czynnej ochrony zwierząt_OP1A_W02

K_W27_ przedstawia podstawowe metody i techniki prowadzenia badań terenowych i ich możliwości wykorzystania w czynnej ochronie zwierząt_ OP1A_W05

Umiejętności

K_U08_przeprowadza obserwacje oraz wykonuje w terenie proste pomiary i obserwacje biologiczne_OP1A_U06

K_U09_dokonuje syntezy danych pochodzących z różnych źródeł i wyciąga na tej podstawie wnioski_OP1A_U07

K_U12_pracuje samodzielnie i zespołowo w rozwiązywaniu problemów biologicznych_OP1A_U10

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K01_wykazuje zainteresowanie podstawowymi zjawiskami przyrodniczymi, w szczególności związanymi z czynną ochroną zwierząt _OP1A_K01

K_K04_krytycznie podchodzi do informacji upowszechnianych w mediach, w szczególności dotyczących efektów programów czynnej ochrony zwierząt_OP1A_K04

K_K05_ wykazuje zdolność do efektywnego działania indywidualnego według wskazówek oraz wykazuje gotowość i zdolność do pracy w zespole_OP1A_K05

K_K07_ jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo pracy własnej i innych_ OP1A_K07

Kontakt

G. Hebda, e-mail: grzesio@uni.opole.pl, p. 10 ul. Sienkiewicza 33,

S. Mitrus, e-mail: Slawomir.Mitrus@uni.opole.pl, p. 10 ul. Sienkiewicza 33, www.uni.opole.pl/~smitrus